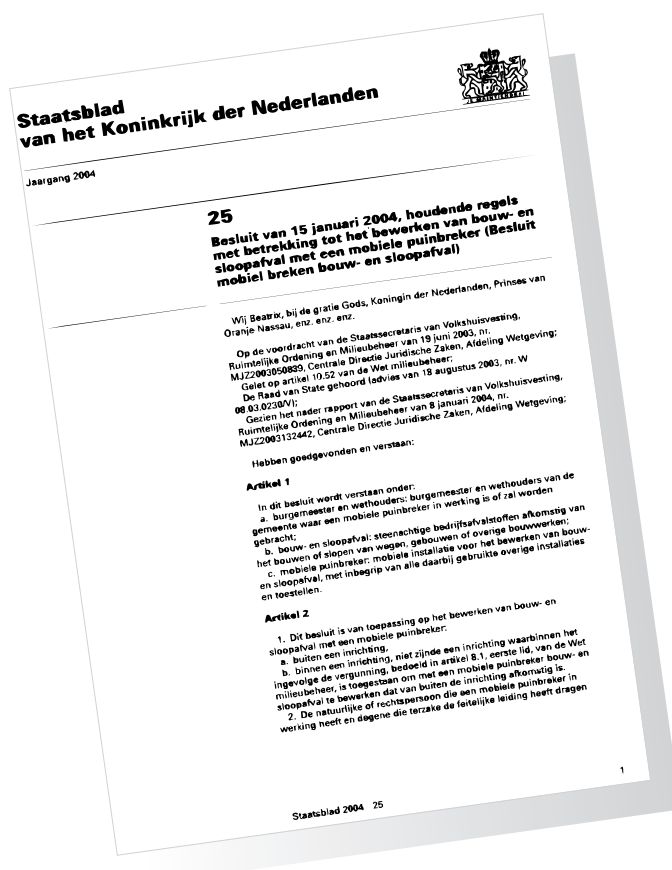

Puinbreken:

naar vaste puinbreker of op slooplocatie?

Praktische tips voor adequaat toezicht op slopen en puinbreken

Op 1 maart 2004 is het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval in werking getreden, met de regels waaraan mobiele brekers moeten voldoen. In een door het ministerie van VROM uitgegeven informatieblad voor eigenaren / exploitanten van mobiele puinbrekers, opdrachtgevers van de breekwerkzaamheden, gemeenten en provincies, zijn de belangrijkste regels samengevat. Als aanvulling daarop heeft de BRBS dit technisch document uitgegeven, dat praktische tips bevat over het gemeentelijk toezicht op slopen en puinbreken. Daarbij wordt ingegaan zowel op de situatie voorafgaand aan en tijdens de sloop, als op het breken van puin op de slooplocatie.

Ketenhandhaving

Gemeenten waren al verantwoordelijk voor de handhaving van asbest- en sloopregelgeving, het Bouwstoffenbesluit en de oplevering van de slooplocatie. Het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval (hierna te noemen het besluit) voegt hier nog een verantwoordelijkheid aan toe: het mobiel breken. Dit biedt mogelijkheden voor 'ketenhandhaving', waardoor gemeenten efficiënter kunnen controleren. Kennis van alle risico's van de schakels in de keten is daarvoor van essentieel belang.

Asbestinventarisatie

Op grond van het Asbestverwijderingsbesluit is het verplicht om voorafgaand aan het bedrijfsmatig slopen van gebouwen en objecten deze te inventariseren op de aanwezigheid van asbest. Bij zo'n inventarisatie is het van belang rekening te houden met de vele, in het verleden gehanteerde, toepassingsmogelijkheden van asbest. Vooral verborgen toepassingen zoals stelplaatjes bij kozijnen, met asbesthoudende verf en sierpleister afgewerkt plaatmateriaal, vloerbedekking, asbesthoudende mortels en kit etc. geven in de praktijk vaak onverwachte problemen. De asbestinventarisatie mag uitsluitend worden uitgevoerd door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf (in het bezit van het procescertificaat SCA SC 540). De bevindingen moeten in een rapportage worden vastgelegd.

Sloopvergunning

In de sloopvergunning, gebaseerd op de bouwverordening, zijn regels opgenomen inzake het slopen van panden en woningen en het gescheiden houden

van de vrijkomende afvalstromen. De gemeente moet voldoende informatie hebben over de aanwezigheid van as-

best, voordat ze een sloopvergunning mag afgeven. Deze verplichting is opgenomen in het Asbestverwijderingsbesluit. Blijkt het bouwwerk daadwerkelijk asbest te bevatten dan stelt de gemeente nadere eisen in de sloopvergunning voor het verwijderen ervan door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf, de tijdelijke opslag van het asbesthoudend afval en het afvoeren hiervan. Het asbestverwijderingsbedrijf dient in het bezit te zijn van het procescertificaat SBC-BRL 5050 en moet eveneens over een Deskundig Toezichthouder Asbestsloop (DTA'er) beschikken.

Afhankelijk van het soort gebouw of object en het voormalige gebruik ervan kan de gemeente ook om een aanvullende inventarisatie van gevaarlijke stoffen vragen. Zo zijn onder andere voormalige drukkerijen, garagebedrijven, tankstations en schildersbedrijven potentieel verontreinigde locaties.

Indien uit de aanvraag van de sloopvergunning blijkt dat het vrijkomende puin ter plaatse met een mobiele breker zal worden gebroken (zie Mobiel of stationair breken), dan dienen zich twee opties aan. Ofwel het gebroken puin ter plaatse toepassen dan wel het gebroken puin afvoeren naar een andere locatie. Om ongewenst en ongeoorloofd langdurige (tussen)opslag van gebroken puin te voorkomen is het van belang vooraf te weten waar en wanneer het gebroken puin uiteindelijk zal worden toegepast.

Asbestverwijdering en slopen

Uitsluitend gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijven mogen het asbest uit sloopobjecten verwijderen. Een werkplan moet de wijze aangeven waarop dat zal plaatsvinden. In elk geval moet

de werkwijze zijn gebaseerd op de 'best bestaande techniek'. Wat daaronder moet worden verstaan, valt te lezen in

de SBC-BRL 5050. De uitvoering van het werkplan moet altijd onder toezicht van een DTA'er plaatsvinden.

De uiteindelijke sloop dient zorgvuldig te worden uitgevoerd met het oog op een optimaal hergebruik van de vrijkomende deelstromen. Onzorgvuldig slopen kan bijvoorbeeld leiden tot vervuiling van het

puin. Daardoor zou dit na het breken mogelijk niet voldoen aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit. Verontreinigingen die de kwaliteit van het granulaat nadelig kunnen beïnvloeden zoals b.v. gips, of met olie of roet vervuild puin, moeten daarom separaat worden afgevoerd.

Mobiel of stationair breken

De afweging of ter plaatse een mobiele puinbreker wordt ingezet, is in principe een keuze van de opdrachtgever of de sloopaannemer. Bij de afweging van het wel of niet mobiel breken is de vrijkomende hoeveelheid en soort van puin van belang. Zo kan bij sloopobjecten, waarbij veel metselwerkpuin en een geringe hoeveelheid betonpuin vrijkomt, ter plaatse geen menggranulaat worden geproduceerd. (gehalte beton in menggranulaat minimaal 45%). Daarnaast is het bij kleine hoeveelheden vaak niet lonend om mobiel te breken. **Let wel, aanvoer van elders (van buiten de locatie) is verboden.**

Het mobiel breken van gevaarlijke stoffen, zoals teerhoudend asfalt, is niet toegestaan. Deze moeten worden afgevoerd naar erkende verwerkers.

Afvoer naar een stationaire breker

Ingeval van afvoer naar een stationaire puinbreekinrichting (vaste breker) is het

van belang dat de gemeente controleert of het slooppuin en andere afvalstoffen ook daadwerkelijk zijn afgevoerd naar een inrichting die bevoegd is deze afvalstoffen te ontvangen en te bewerken. Conform het besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, worden bij de aanvoer van afvalstoffen aan de aanbieder weegbonnen verstrekt die tenminste vijf jaar bewaard dienen te worden. Weegbonnen en massabalans zijn hulpmiddelen bij controle of de afvalstoffen daadwerkelijk naar een hiertoe vergunde inrichting zijn afgevoerd. De provincie kan nadere informatie verstrekken welke inrichtingen over een juiste vergunning beschikken.

Toezicht en handhaving mobiel breken

Het toezicht en de handhaving bij mobiel breken richt zich zowel op de kennisgeving als ook op de controlevoorschriften tijdens de werkzaamheden. Handhaving van het Besluit kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk plaatsvinden.

Voorafgaand aan het voornemen tot mobiel breken dient de breker hiervan ten minste 15 werkdagen van tevoren schriftelijk melding te doen. Uit deze kennisgeving moet niet alleen blijken wie als rechtspersoon de mobiele installatie exploiteert, maar ook de juiste aanduiding van de locatie waar gebroken zal worden met de exacte positie van de mobiele breker, de hoeveelheid en aard van het te breken bouw- en sloopafval, alsmede de datum van aanvang en duur van de breekperiode. De kennisgeving moet tevens bestaan uit een beschrijving van de installatie en de bronsterkte wat betreft de geluidsbelasting van de diverse onderdelen. Dit geldt zowel voor de breekinstallatie, shovel, kraan, transportbanden, zeefinstallatie, crushers, aggregaten, alsmede voor de aan- en afrijdende vrachtwagens. Voor het juist beoordelen van de geluidsbelasting is een situatietekening wenselijk met daarop aangegeven de locatie van de breker en nabijgelegen woningen. Van de kennisgeving tot mobiel breken moet de gemeente melding maken in één of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huis-bladen.

De feitelijke start van de werkzaamheden moet tenminste twee werkdagen

van te voren mondeling of schriftelijk aan de gemeente zijn doorgegeven (niet te verwarren met de kennisgeving/melding).

In het besluit zijn nadere voorschriften opgenomen ten aanzien van geluidsbelasting op woningen van derden en andere geluidsgevoelige objecten. De indicatieve minimale afstanden zijn mede afhankelijk van de tijdsduur van de inzet (zie tabel).

Bronsterkte (LW) mobiele puinbreker in dB(A)	Minimale afstand in meters tot de gevel van de dichtstbijzijnde woning of geluidsgevoelige bestemming bij een geluidsbelasting ($L_{A,r,t}$)		
	Langer dan 15 werkdagen: 65 dB(A)*	Maximaal 15 werkdagen: 70 dB(A)*	Maximaal 5 werkdagen: 75 dB(A)*
112	80	45	25
115	110	65	35
118	160	90	50
121	220	125	70
124	320	175	100

***) Indicatie minimale afstanden op basis van maximale toegestane geluidsbelasting**
Mobiel breken is uitsluitend toegestaan op werkdagen tussen 07.00 en 19.00 uur.

Indicatie op basis van 'Handleiding meten en rekenen Industrielawaai' (HMRI, 1999)

Bevindt zich in de directe omgeving een school, verpleeg- of ziekenhuis dan mag de maximale geluidsbelasting, ongeacht de duur van de inzet van een mobiele breker, niet meer dan 60 dB(A) bedragen. Bovendien is mobiel breken uitsluitend toegestaan op werkdagen tussen 07.00 en 19.00 uur. Op zaterdag, zondagen en feestdagen mag er dus niet mobiel worden gebroken.

Maximaal mag drie maanden achtereen worden gebroken.

Op basis van verstrekte informatie bij de aanvraag zal de gemeente moeten inschatten of in alle redelijkheid aan de geluidsvoorschriften kan worden voldaan. Van belang daarbij is:

- de juiste vaststelling van de geschatte hoeveelheid te bewerken puin;
- of de gemelde tijdsduur redelijkerwijs in overeenstemming is met de capaciteit van de puinbreker en de te bewerken hoeveelheden;
- dat aan de geldende geluidsnormering

wordt voldaan, gegeven het bronvermogen en de afstand tot geluidsgevoelige objecten.

Controle voorschriften

Bij de controle op de naleving van de diverse voorschriften zijn vooral van belang:

- de naleving van het aanvoerverbod;
- het in acht nemen van de geluidsvoorschriften;
- de uitvoering van de voorgeschreven

- registratie
- het voorkomen en bestrijden van stof.

Vanuit het besluit geldt een aanvoerverbod van puin van elders naar de mobiele breker. Dit geldt ook voor naast of nabijgelegen percelen. Om dit aspect goed te kunnen handhaven is regelmatige controle een vereiste!

Het aantal draaiuren van de mobiele breker kan in deze ook een indicatie geven. Er zal immers een relatie moeten zijn tussen de opgegeven hoeveelheden puin en de verwerkingstijd.

Indien bij controle visueel afwijkende partijen puin worden aangetroffen, is het zaak de herkomst hiervan nader te onderzoeken. Handhaving van de geluidsvoorschriften kan alleen plaatsvinden door metingen ter plaatse van de gevel van belendende percelen.

Het besluit verplicht de exploitant van de mobiele puinbreker het gebroken puin te

wegen en hiervan een administratie bij te houden. Ook vanuit deze administratie, die ter plekke aanwezig moet zijn, is na te gaan of de bewerkte hoeveelheden daadwerkelijk van het sloopobject afkomstig zijn. Deze moeten namelijk in verhouding staan met de in de kennisgeving genoemde hoeveelheden en ook in relatie staan met het sloopobject (sloopvergunning). De breker moet hierbij de weeggegevens van de gebroken en afgevoerde hoeveelheden kunnen overleggen en aantonen dat de bandwegers periodiek (autonoom-automatisch) zijn gekalibreerd.

Als een mobiele breekinstallatie gecertificeerd is, kan dit worden gecontroleerd via de lijst van erkende kwaliteitsverklaringen (www.bouwkwaliteit.nl).

Uitvoering

De opslag van bouw- en sloofafval en puingranulaat mag alleen plaats vinden op een vlakke en harde bodem. Dit voorkomt dat het tijdelijk opgeslagen puin en/of granulaat zich met de onderliggende bodem vermengt.

Oplevering

Het besluit schrijft voor dat binnen vijf werkdagen na beëindiging van het mobiel breken 'alle sporen van het mobiel puinbreken en de bijbehorende opslagfaciliteiten' zijn verwijderd. Het besluit laat hierbij weinig tot geen ruimte voor langdurige opslag van puingranulaat. Vooraf zal daarom al duidelijk moeten zijn waar het granulaat zal worden afgezet. Ook het uitvoeren van (partij)keuringen op de breeklocatie is hierdoor niet mogelijk. Immers de noodzakelijke uitloogonderzoeken duren minimaal 30

dagen. Na het beëindigen van de werkzaamheden zal het terrein vrij van afvalstoffen en granulaten moeten worden opgeleverd.

In het besluit zijn geen kwaliteitseisen voor het puingranulaat opgenomen. Het wettelijk kader hiervoor is het Besluit bodemkwaliteit, waarvoor de gemeente eveneens het bevoegd gezag is. Maar middels ketenbeheer is door adequaat toezicht op eventuele asbestverwijdering, slopen en puinbreken indirect invloed uit te oefenen op een goede milieuhygiënische kwaliteit van het puingranulaat.

De kwaliteitseisen van puingranulaat conform het Besluit bodemkwaliteit zijn vastgelegd in de BRL 2506. Nagenoeg alle puinbrekers zijn thans gecertificeerd conform de BRL 2506. Het (KOMO-)certificaat (erkende kwaliteitsverklaring) toont aan dat de puingranulaten voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit

GPS

Alle brekerleden van de BRBS hebben hun installaties voorzien van GPS. Middels dit systeem zijn zowel de stationaire als de mobiele brekers te volgen: wat is hun locatie en zijn zij in werking?

Door deze informatie te verschaffen kan door certificatie-instellingen onverwacht een controle worden uitgevoerd. Het systeem staat ook ter beschikking voor gemeentelijke handhavers, inspecties en dergelijke.

Deze werkwijze is een versterking van het certificaat, waardoor vertrouwen in deze bedrijven gerechtvaardigd is.

Registreren en inloggen op dit systeem kan via www.brbs.nl, waar tevens aanvullende informatie is te vinden.

Dit technisch document is samengesteld door de:

Branchevereniging Recycling, Breken en Sorteren (BRBS).

De BRBS is de vereniging van recyclingbedrijven van bouw- & sloofafval, bedrijfsafval en grof huishoudelijk afval. In totaal telt de BRBS circa 70 leden (zowel puinbrekers als afvalsorteerbedrijven). De BRBS heeft zowel leden met mobiele als stationaire puinbrekers.

Puin is hoofdzakelijk afkomstig van slooplocaties en wordt bewerkt (gebroken) en vervolgens hergebruikt als secundaire bouwstof in uiteenlopende toepassingen. De BRBS stimuleert kwalitatief hoogwaardig hergebruik van steenachtige BSA-producten.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door onder meer van de overheid duidelijke en doelmatige regelgeving te verlangen. Hierdoor kunnen de leden binnen de gestelde randvoorwaarden op effectieve wijze produceren en afnemers de secundaire grondstoffen toepassen. De BRBS houdt haar leden op de hoogte van ontwikkelingen en informeert en adviseert bedrijven inzake regelgeving.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de BRBS telefoonnummer: 0418 - 68 48 78 of onze website bezoeken: www.brbs.nl.